

Primorski dnevnik

Polština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 35 lir

TRST, nedelja 27. novembra 1960

Leto XVI - Št. 284 (4747)

Ob uradnem obisku Roče Popovića v Rimu

V četrtek 1. decembra letoš bo jugoslovanski državni tajnik za zunanje zadeve Roče Popović prvič v povojni zgodovini uradno obiskal Rim. V našem dnevniku smo večkrat v naših poročilih poudarili velik pomen tega obiska zlasti sprito velikega napredovanja v izboljšanje odnosov med obema jadranskima sosedoma po podpisu londonskega sporazuma, s katerim je bilo rešeno tržaško vprašanje in tako odstranjen glavni vzrok napetosti. Ta obisk pa ima še mnogo širši pomen in bo prispeval k splošnemu procesu pomirjanja na svetu. In kot smo pozdravili sleherni napredovanje v postopni normalizaciji dotedanjega stanja, tako pozdravljamo sedanji uradni obisk enega najuglednejših predstavnikov naše matične domovine prav zaradi tega, ker smo prepričani, da bo pomagal zaključiti začetne dobe normalizacije in začetek novega razdobja utrjevanja vseh doslej doseženih vzajemnih odnosov, njihovega poglobljanja, predvsem pa odstranjevanja še preostalih ovir za doseglo resnične miru in prijateljstva na Jadrani in s tem zlasti miru in prijateljstva med narodoma, ki sta tako blizu. V sru Srednje Evrope. Vendar je toliko bolj pomembno, ker gre za razreševanje vprašanj med državama z različno notranjo politiko ter socialnim in gospodarskim sistemom, da se izvajanja v praksi začela aktivne kooperacije, brez katere si pač danes ni moč predstavljati načina, kako bo svet prešel in prebrodil vse smrtne nevarnosti naše atomske dobe.

Slovenec v Italiji pa pozdravljamo še prav posebej uglednega jugoslovanskega državnika - ki ga bo ob vstopu na italijansko ozemlje najprej vodila pot skozi kraje, kjer živi glavina naše narodne skupnosti ob meji z jugoslovansko ljudsko republiko - iz naših posebnih in za naš obstoj in razvoj življenjsko važnih razlogov. Prepričani smo namreč, da bo njegov uradni obisk odločilno prispeval k odstranjevanju glavnega dela omenjenih ovir - k začetku zares razumnega, odločnega, vztrajnega in doslednega reševanja vseh vprašanj, ki obstoj in razvoj naše narodne skupnosti v vseh treh obmejnih pokrajinah. Vemo, da bo na tridevniških razgovorih to ramsko vprašanje med poglavitnimi, kar je v zadnjih dneh poudaril tudi tisk sedanje vladne stranke. Zavedamo se seveda tudi vseh težav, ki se bodo med razgovori pojavljale, vendar pa moramo hkrati poudariti, da te težave niso nepremostljive. Še več: nekatere so bile vsaj doslej umetno ustvarjene in za laze privlečene, saj so zgolj le navidezno zakoreninjene v ostankih preteklega režima na Apeninskem polotoku, v ostankih, ki jih predstavljajo ljudje, ki ne čujejo razumeti, da je bila megalomanska imperialistična politika pred petnajstimi leti dokončno porazena.

Ni naš namen ob tej priložnosti ponovno navedati vse krivice, ki se nam godijo s kršitvijo podpisanih mednarodnih določb v mirovni pogodbi za vso našo narodno skupnost, za Slovenca na Tržaškem pa še posebej določb posebnega statuta londonskega memorandum. Saj je med sklenjenjem tega memoranduma jugoslovanski zunanji minister v istem svojstvu osebno sodeloval. Če pa se prav v teh dneh pojavlja jo na straneh našega dnevnika poročila in protesti proti najnovejšim kršitvam teh določb, seveda ne moremo biti za tako sočasnost odgovorni mi: zavrnitev izvajanja člena 5 posebnega statuta in vztrajanje na ustavnosti fašističnega paragrafa na tržaškem sodišču, o kateri smo pisali na tem mestu prejšnji teden, je stara komaj nekaj dni, najnovejši prefektov dekret o razlaščenju naše zemlje in s tem o nadaljnjem spreminjanju etničnega značaja tržaške okolice, ki ga vidite na priključni fotografiji, je časovno še bolj svež (kot da ga je prefekt pripravil prav za četrtkov obisk): tudi nesprejemljivo vladno predložilo zakona o našem sodstvu, ki je bil predložen po vabilu za uraden obisk.

Kršitev ustavnih določb se nadaljuje. Prepričani smo, da bo tudi to vprašanje zavzemalo važno mesto med razgovori v Rimu. Te in take misli smo morali zapisati ob tem važnem dogodku, ker menimo, da je to naša dolžnost, ki nam jo nalaga vsi Slovenci v državi, v katero prihaja nosilec zunanje politike naše matične domovine. Če pa bi nam hotel kdo očitati, da se kot italijanski državljani s svojimi pritožbami obračamo na člena vlade druge države, mu odgovorjamo: Na predsednika vlade v Rimu smo se s pismi svojih skoraj sto izvoljenih predstavnikov že dvakrat obrnili, toda doslej nismo prejeli niti odgovora, da sta bili pismi prejeti, kaj šele, da bi naslovljenec upošteval naše upravičene pritožbe, čeprav so to pritožbe izvoljenih predstavnikov vseh obstoječih političnih skupin.

Prav bi bilo, da se predstavniki Slovencev v skrajni borbi za priznanje narodnostnih pravic ponovno obrnejo tudi na pristojne najvišje oblasti in ob tej priložnosti ponovno predložijo naše utemeljene zahteve.

Prav bi bilo, da se predstavniki Slovencev v skrajni borbi za priznanje narodnostnih pravic ponovno obrnejo tudi na pristojne najvišje oblasti in ob tej priložnosti ponovno predložijo naše utemeljene zahteve.

PRESBITTERIA DI TRIESTE
SERVIZIO AMMINISTRATIVO
Il Vice Prefetto Dirigente

Divisione IX^a
Prot. 22117/2-19945

Premesso che con la nota n. 9121, in data 26 luglio 1960, del Ministero del LL.PP., ha approvato il progetto redatto dalla U.N.R.R.A. - C.A.S.A.S., concernente i lavori di costruzione di alloggi popolari per profughi nel Comune di Trieste - località Contigello - lotto A;

Rilevato che, a norme dell'art. 4 della Legge 27 febbraio 1958, n. 173, l'approvazione del progetto equivale a dichiarazione d'urgenza ed inderogabilità dei lavori;

Vista la domanda dell'U.N.R.R.A. - C.A.S.A.S., Ufficio di Trieste, in data 5 ottobre 1960, intesa ad ottenere l'autorizzazione ad occupare d'urgenza gli immobili necessari per l'esecuzione dei lavori suddetti;

Visti gli atti di consistenza dei terreni da occupare;

Rilevato che l'indennità per la temporanea occupazione verrà corrisposta con successivo provvedimento;

Visto l'art. 71 e seguenti della Legge 25 giugno 1865, n. 2359, sulle espropriazioni per causa di pubblica utilità, modificata dalla Legge 18 dicembre 1879, n. 5188 e del R.D. 8 febbraio 1923 n. 422;

DECRETO

L'UNRRA - CASAS - Ufficio Distrettuale di Trieste - è autorizzato ad occupare temporaneamente per la durata massima di anni 4 u.e.i. terreni sottostanti, siti in comune censuario di Cortovale, (Comune Amato di Trieste), occorrente per l'esecuzione dei lavori di cui in narrativa

Fotografici posnetek odluka tržaškega podprefekta s katerim se na podlagi ezulskega zakona iz leta 1958 in še treh drugih zakonov, od katerih sta dva stara nekaj manj kot sto let, razlašča trinajstih kontovskih kmetov, slovenskim zemljiškim lastnikom, 10.500 kv. metrov zemljišča za razširitev že obstoječega ezulskega naselja (najbrž za nadaljnjih 220 stanovanj!) pod okriljem ustanove UNRRA-CASAS. V odluko je sicer napisano, da gre za začasno zasedbo za dobo največ dveh let, toda to je le običajna formulacija, kajti dejstvo je, da pooblaščen ustanove ali podjetja na podlagi tega odluka o začasni zasedbi lahko začnejo izdati hiše, lastnik zemljišča pa dobi dokončen odklop o razlastitvi z navedbo pomjene cene šele kdaj pozneje. Ezuli, ki jih bodo na ta način naselili poleg slovenskih vasi Proseka in Kontovale, bodo oblastnikom služili kot sredstvo za nadaljnje poitalijančevanje in spremembo narodnostnega značaja tržaške okolice. Najbolj se jim namreč mudi poitalijančiti prav tisto okolico, ki spada pod tržaško občino. Gre torej za ponovno grobo kršitev člena 4 posebnega statuta, ki določa, da mora biti narodnostni značaj naše narodne skupnosti zaščiten

Debré in de Murville nista uspela prepričati italijanskih državnikov

Skupno uradno sporočilo porazno ugotavlja da sta si stališči obeh vlad «zelo blizu»

Nepredvideno so se razgovori med italijanskimi in francoskimi državniki zaključili že včeraj dopoldne - Na zasedanju centralnega odbora PSDI je Saragat poudaril, da socialdemokrati ne bodo sodelovali v upravnih odborih, ki bi se vzdrževali kakor koli s podporo fašistov, monarhistov ali komunistov - Nenni ima za «passe-partout» formulo KD glede krajevnih uprav

(Od našega dopisnika)

RIM, 26. — Proti predvidevanju so se razgovori med francoskimi in italijanskimi državniki zaključili že danes dopoldne, medtem ko je bilo prvotno v načrtu, da se bodo zaključili razgovori vršili danes popoldne. Tudi iz te okolščine se da sklepati, da si francoski in italijanski državniki niso imeli povedati mnogo in da je treba misliti francoskih državnikov pri italijanskih državnikih imeti v bistvu za neuspeh. To sicer še ne pomeni, da je med Francijo in Italijo prišlo do preloma: v diplomaciji se to dogodi le redkokdaj; vendar evropska, praktično ne pomeni nič. Če k temu dodamo še okolščino, da je Francija edina evropska država, ki je začela urediti svojo lastno atomsko oborožitev, potem smo si lahko na jasnem, da ima francosko stališče svoje etos in da je — če že drugače ne — vsaj previdnost na mestu.

Skupno uradno sporočilo, ki so ga izdali o razgovorih med francoskimi in italijanskimi državniki, je razmeroma zelo skopo in sestavljeno tako, da bi v čim večji meri prikrili dejansko razliko v stališčih. Sporočilo ugotavlja, da so se razgovori sukali okrog atlantskega pakta, vprašanja odnosov med Vzhodom in Zahodom in razorožitve. Obe strani sta ugotovili, da sta njuni stališči zelo blizu glede načina, kako gledati na vprašanja, ki se postavljajo pred zahodne velesile v celoti, kakor pred evropske države. Kar zadeva razorožitev, se izražajo upanje, da bi se ponovno začela resna pogajanja v primerni obliki, takoj ko bo to dopuščal razvoj mednarodnega položaja. Francoski in italijanski državniki so

podčrtali nujnost, da se okrepi politično sodelovanje med evropskimi državami, predvsem med članicami zahodnoevropske zveze. V zvezi z bližnjim zasedanjem konferenice, ki bo 6. decembra, so proučili ustrezne ukrepe, da se doseže ta cilj, ki sta ga obe državi vedno upoštevali. Sporočilo ugotavlja tudi pripravnost razgovorov, na katerih so mogli ponovno ugotoviti, da edini odnosi med obema državama lajšajo njuno sodelovanje pri konstruktivni splošni politiki.

Danes je začel zasedati centralni odbor socialdemokratske stranke, na katerem je njen politični tajnik Saragat podal politično poročilo. Bistvo njegovega poročila je v tem, da bi se reakcionarna ofenziva razorožitve, ne pa se omejila na impotenten podvig Tambroni in fašistov, če bi ne bilo ekstrema napredovanja PSDI. Temu uspehu PSDI je po mnenju Saragata pripisati tudi okolščino, da je Tambroni jeva interpelacija v poslanski zbornici odjeknila v prazno. Vroke uspeha socialdemokratov vidi Saragat v »popolni skladnosti politike PSDI z bistvenimi interesi države in delavskega razreda, hkrati pa v zagovarjanju politike levega centra. Kar zadeva vprašanje odborov krajevnih uprav, je Saragat poudaril, da PSDI zahteva sestavo upravnih odborov levega centra povsod, kjer je to mogoče, hkrati pa odklanja teorijo socialistov o slobast-

nih pozicijah delavskega razreda. PSDI pa je kljub temu pripravljen na žrivo, da bi le dosegli vsaj delne pozitivne rezultate pri sestavi odborov levega centra, s pogojem, da te žrvice ne sprejudajo, ampak pospešujejo borbo za demokracijo in socialno pravičnost. Od socialistov Saragat zahteva, da uveljavijo politiko levega centra v vseh tistih novih primerih, kjer je moč izbirati med sodelovanjem s KPI in z levim centrom ter v primerih, kjer ne bi bilo mogoče sestaviti »demokratskih upravnih odborov« brez njihove podpore. Od Krščanske demokracije PSDI zahteva, da se ne povezuje s skrajno desnico in da privoli v rešitev levega centra vsaj tam, kjer imamo opravka s tako imenovanimi etezaviznimi upravnimi odbori. Saragat je že ponovno potrdil, da PSDI ne bo sodeloval pri upravnih odborih brez potrebne večine (pri tako imenovanih manjšinskih upravnih odborih), ki bi jih podpirali fašisti, monarhisti ali komunisti.

Ob zaključku debate je centralni odbor odobril dokument, ki z zadovoljstvom ugotavlja rezultat upravnih volitev in pravi, da je ta rezultat preobrnil v korist demokratskega socializma, tendence volivcev, ki se je v zadnjih letih, čeprav počasno, premikala k dvomnim vmesnim pozicijam med demokracijo in komunističnim totalitarizmom. PSDI. Poročilo trdi, da so volitve ugotovili v naši stranki od-

lojujoči element, da se v deželi potisne naprej politika levega centra. Zatem poziva dokument PSDI, naj uvede politiko levega centra povsod tam, kjer je potrebna njena podpora za sestavo odborov levega centra. Krščanska demokracija pa poziva, naj spremeni v konkretna dejanja zahtevano zaporo proti skrajni desnici in naj vsaj v primeru težavnih odborov sprejme rešitve levega centra. Ponavljajo se odločitve, da PSDI ne bo sodeloval pri manjšinskih odborih, ki bi jih podpirali monarhisti ali komunisti.

V uvodniku, ki ga objavlja jutrišnja številka socialističnega glasila «Avanti», Nenni opozarja na nevarnost, da bi sprito Tambroni jeva izoliranost v poslanski zbornici napravila pogrešen zaključek, da je desnica porazena. Desnica se opira na prepoved trdne koristi, na preveč zakoreninjene strasti, na preveč razširjeno sovraštvo in strahu, da bi iz te epizode mogli zaključiti, da je porazena, ali da je v nazadovanju. V potrditev svoje teze Nenni navaja oskrumbo Matteotti jeva spomenika v Rimu: napad fašističnih študentov na sedež organizacije italijanskih visokoolcev in številne epizode in dogodke, kakor poseg policijskih sil na področju sindikalne borbe in stavk, ki dokazujejo, kako šibka je še demokratska struktura države in kako velike so še možnosti, da se klerofašistične sile uveljavijo. Nato se Nenni

zadržuje na ukinitvi epolitičnega premirja, ki je nastalo ob Fanfanijevi vladi in ki je imelo trajati do volitev. Po volitvah ni več razloga za tako premirje, ker je sedaj potrebno potegniti zaključke in sprejeti ustrezne odločitve, predvsem na področju upravnih odborov. PSDI se je že odločila; v prihodnjih dneh bomo ugotovili, kakšno vrednost ima odločitev Krščanske demokracije, ki se zavija v formule «passe-partout», pravi Nenni in zaključuje, da se te formule sicer različno tolmačijo, praksa pa bo pokazala, kakšna je njihova dejanska vrednost.

«Zadeva Tambroni» se ni zaključila z debato v poslanski zbornici. Fašisti so napovedali predložitev svojega predloga v zvezi z etezaviznimi dogodki, pa tudi Tambroni je da vedeti, da v diskusijo v parlamentu zadeva zanj še ni končana in da bo svojo akcijo »proti komunizmu« nadaljeval pred drugimi forumi. Po vsej verjetnosti se bo Tambroni najprej oglašal na bližnjem zasedanju glavnega odbora KD — če se bo sestel v začetku prihodnjega meseca, kakor je bilo predvideno. Še bolj verjetno pa je, da do tega zasedanja sploh ne bo prišlo, ker je na nedavnem sestanku vodstva KD prevladovalo mnenje, da se sklicanje glavnega odbora KD prepusti političnemu tajniku Moru in predsedniku Piccioniju sprito dejstva, da je na tem se-

(Nadaljevanje na 10. strani)

«Zdaj, ko sva ga napihnila, pa pravi; Niks plačati.»

Smehljaj

Stephen W. Pollak

Soba na sodišču ni bila zakurjena in mirni zatočniki zrak je dišal po prašnih aktih in neprijetnem, kovinskem vonju različenega črnila. Bleda svetloba januarskega jutra je slabotno prodirala skozi lisaste šipe dveh obokanih oken in sence kakaga ducata ljudi v sobi so bile kakor madeži na nepobarvanih lesenih tleh in umazanih pobeljenih zidovih.

Sodnik, majhen otočen mož, ki je nosil očala z jeklenim okvirjem in imel maloštevilne sope redkih, sivih las skrbno počesane na jajčasti glavi, je naveličano odprl akt pred seboj in dejal z medlim, utrujenim glasom: «Naslednji primer — Ana Siebert».

Bilo je slišati v ozadju sohe hrup, podoban pričkanju, ko je sunkovito prikoralak vitez, mlad policijski narednik, ki je s svojo veliko, kosmato roko oklepal komolec nekega dekleta. Za leseno ograjo se je mala gruča moških in žensk, ki so bili prišli tja s ceste, da bi zabili uro ali dve, nagloma pričakujoče naprej, nato pa se razočarana namestila po leseni klopi: deklet, ki je tedaj stopilo čez dve stopnici do zatožne klopi, je bilo drobno in bledo, ne preveč lepo oblečeno v reven, rjav površnik, obrobjen s kuncjo, od moljen razjedeno kožuhovino. Naslonila se je z roko, ki je bila razpokana in rdeča od mrzla, na medenasto ograjo pred seboj in pogledala sodnika, ki je obračal snopč šelestečih papirjev. Nato je presenečeno pogledala po prsti sobi. Sodniški pisar je začel čitati obtožnico rezko brečevče, kakor mesarska muha, ki se neustrašno zaletava v šipo. Nekaj ljudi v ozadju je napelo uho in nagubano čelo v zbrani pozornosti. Ana Siebert so prijeli na Hauptstrasse v E., ko je nadlegovala civiliste in pripadnike zasledbene vojske. Ko je stražnik Holle zahteval, naj pokaže osebno izkaznico, je sklenila zbežati, in ko so jo končno pripeljali na policijsko stražnico, so njene listine pokazale, da je bila mladoletna, saj je bila stara šele sedemnajst let.

Mali mož na odrju je dvignil pogled z aktov in zavzdihnil. Se ena prostiutka! Odvratni, enolični potek tožbe te vrste ga je začel mučiti. Zdelo se je, da jih je bilo le malo zadnje dni. Začelo se je po zlomu leta 1945. In ni nikoli prenehalo. In vseh starosti, čeprav so bila dekleta sedemnajstih let precej redka. Zoprno mu je bilo nalagati globe, ki jih obtožence niso moge plačati. Vračalo se se le na ulico, da bi zaslužile denar, da so plačale kazen.

Mali mož je pogledal Ana Siebert, skoraj nejevoljno. Kako navadna in neprivlačna je bila! Se pravi, njene oči ne. Ne, njene oči pač niso bile navadne. Prav temnomodre s črnimi trepalnicami, ki so jih zasenčevale, kakor črna vrvica. Bile so tudi nedolžne oči, ki jih pregreha še ni bila omadeževala. Toplina in globina sta bili v njih. Bile so skoraj take, kakor oči nekoga, ki je zaljubljen. Toda v koga? Je premišljeval. Sedemnajst let in še pocestnica! Kakšna ljubezen bi to mogla biti?

Sodnik se je delal, kakor da nekaj beleži na zvezek pred seboj. Ni želel govoriti — se ne. Ali izpraševati deklet. Hotel je nekoliko pomisliti, kljub mrzlu in močni želji, da bi pokadil cigareto zunaj na hodniku. Vedno se je ponašal s svojimi svobododomislenski nazor, celo v dneh weimarske republike, ko je bil mlad prisodnik, je užival glas bistrega pravika. Pod Hitlerjem, seveda, je bilo težje — na svobodomislenske pravike so tedaj gledali z nenaklonjenostjo. In vendar mu je nekako uspelo, da je kljuboval času. Prebiral je previdno švicarske izjave o socialnem skrbstvu v drugih državah, o mladinskem kriminalu, o...

Sunkovito je vstal, se odhrkal in strogo pogledal po sobi, njegove trdnosti oči so nezauipljivo motrile toge, neme obraze pred njim. Sanjarjenje na sodišču! Nikakor! Gledal je na Ana Siebert z grajočim pogledom učitelja, ki je zaslužil učenca pri kraji. Stala je popolnoma mirna, le njeni ozebli prsti so nestišno bobnali po ograji pred njo. Ko je začel govoriti, je dvignila oči in ga pogledala brez sramu, brez strahu ali nespoznobnosti.

«Kakor ena izmed tistih gazel v kletki v živalskem vrtu,» je pomislil, «z vdanimi in obenem radovednimi očmi».

«No, Ana Siebert,» je dejal mirno, «ali priznate krivdo, da ste sinoči v Hauptstrasse ogovarjali moške?»

Dekle je prikimalo in nikakor ni umaknilo svojih temnih oči z njegovega obraza.

«Morate odgovoriti jasno, če hočete priznati krivdo!» je rekel pisar z glasnim, očitačim glasom.

«Krija, Herr Richter,» je zamrmralo deklet.

«Nam je kaj znanega?» se je sodnik obrnil do pisarja.

«Prijeli so jo zaradi ogovarjanja moških pred tremi meseci, gospod. Posvarili so jo in kaznovali z globo dvajsetih mark».

Sodnik je prikimal. Bilo mu je nenavadno všeč, da je bilo deklet poprej samo enkrat na sodišču. To je pomenilo, da jo lahko odpusti s še eno globo in zadnjim opominom. Ni je želel poslati v ječo. Lahko bi bila njegova hči. Res ga je nekoliko spominjala na Brigito. Ista starost, ista drobna postava — in nekaj njenega okrog oči. Narahlo je vztrepetal.

«Kje stanujete, Ana?»

«Ziegelstrasse 12 — za vzhodno postajo.»

«Pri starših?»

«Ne, gospod. Umrla so mi. Oče je bil ubit 1942. leta v Rusiji, mati pa ob letalskem napadu leto kasneje...»

«Imate sestre in brate?»

Mala glavica z gladkimi, temnorjavimi lasmi se je stresla v znak zankanja.

«Torej želite sam?»

Kratek premor. Nato: «Da, gospod — popolnoma sama».

«Imate sobo? Koliko najemnine plačujete?»

Dekle je pobrisalo nevidez prašni madež s medenastega ograja. «Ne prav sobo, gospod sodnik. Hiša, ki v njej stanujem, je bila bombardirana. Nihče drug ne stanuje tam. Uredila sem si del kleti s preostlimi kosi pohištva, je prav čedno,» je dodala in jo je polagoma dvignila svoje temne trepalnice, se je nasmešnila.

«Meni?» se je začudil, ali nečemu kar je onstran zidov tega sodišča? Bilo je prvič, da se je nasmešnila, odkar je stopila v sobo.

Sodnik je zapil pogled v konico svojega rumenega svitčnika. Tale smehljaj, kako lep in kako povsem neprimeren v tej sobi. Kako dolgo se bo mogla še tako smehljati? Še leto ali dve takšnega življenja in prav tako bo, kakor druge brezštevne vlačuge, ki se dan za dnem vrstijo na tem in drugih nemških sodiščih. Toda čemu se mora tale Siebertova, to deklet, smehljati? Naglo jo je pogledal, toda njen obraz si je zopet nadel ravnodušen, skoraj nemi izraz, ki ga je imel poprej. Ta smehljaj, je pomislil. Nežen da prav tak je bil. Kakor smehljaj srečnega zaljubljenca — ali?

Videl je, že druge ženske, ki so se tako smehljale. Toda kje? Misli je napeto, kakor človek, ki se obupno trudi prepoznati mimoidočega, ki mu je bil pokimal v pozdrav. Zopet je pobral svitčnik in ga počasi vrtil med palcem in kazalcem. Nič ni pomagalo. Ni se mogel spomniti. Njegov pogled se je zopet vrnil k policijskemu poročilu, toda nežni smehljaj dekleta Ane ga je še vedno spremljal kakor boleč zob.

«Ali jo je zdravnik pogledal?» je vprašal uradnika.

«Da, gospod. Tu ni nič narobe.»

Sodnik je raztreseno prikimal. Seveda ni, je pomislil. Ne s takšnim smehljajem. Videl je že, kako so se dekleta pri podobnih obtožbah rezala, se muzala, hehetala, mežikala ali se celo krohotala — toda še nikoli, da bi se tako smehljala. Seveda...

«To pot vas bom odpustil z opominom,» je rekel osorno. «Prihodnje, ko pridete pred sodišče, vas bom moral poslati v ječo za tri mesece. Sedaj lahko greste, Ana!»

V ozadju se je zaslislalo mrmranje, podobno šelestenju suhega listja. Pisar je osuplo pogledal sodnika, toda mali mož je obrnil polo papirja in napeto gledal na naslednji sveženj na svoji pisalni mizi. «Naslednji primer,» je dejal s trudnim glasom.

(Nadaljevanje na 7. strani)

Skrivnosti narave

Zimsko spanje

Kako nekatere živali preživijo zimo

Malokdo je, ki ne bi vedel, da so nekatere živali, ki najhujše mesece zime preživijo.

Kako je to v naravi mogoče? Takrat, ko je največje pomanjkanje življenjskih sredstev, ko živali zmanjka hrane, na katero je navajena, ko se okolje spremeni v taki meri, da ne bi mogla obstati, pa se spravi spat. Ali pa se odpravi na potovanje in se preseli v kraj, kjer je zanj dovolj živega, toplega in vsega, kar ji je potrebno za obstanek.

Ko bi mogel človek tudi tako...

Sicer si tudi mnogi do neke mere pomagajo podobno kot živali, pozimi se preselijo v toplejše kraje, poleti v hladnejše, ko je mrzlo ostrejši si obidejo kožuh. Skratka v mnogem posnemajo živali. Le tega nihče ne zmore, da bi se čez zimsko mesec kar enostavno zvil v klobčič in zaspal za nekaj mesecev. Ali pa, da bi se neke zalizal, kot polž...

Predvsem moramo vedeti, da spadajo med te živali izvedene žužke in rastlinojedi stiričniki. Ti so najbolj prizadeti, zlasti v krajih, ki imajo hladno podnebje. Zanje zmanjka pozimi hrane. Ne rastlin ni niti mrčesa. So pa seveda še druge živali, ki tudi čez zimo trpejo in le tako morejo obstati.

VEVERICE, miši, podgane, netopirji, jazbeci, kače, žabe, modraci, komarji, pajki, raki, čiste prespijo zimo tako, da je njih spanje podobno smrti. V tem času živijo samo od svoje podkožne masnebe. Te živali so v tem stanju popolnoma otrpe in niti ne kravaje, ako jih na kak način kdo rani.

VEVERICA

Ce bi spečo veverico potegnili iz njenega prezimovališča, bi videli, da je popolnoma otopela. Ne gane se in z ničemer ne pokaže, da karkoli čuti. Lahko jo tresemo in gnetemo, zbadamo in prekladamo, a živalica je docela mirna.

POLH

O polhu je znano, da trdno spi. Saj celo človeku, ki zeli dobro spi, pravimo: «Spi kot polh». Polh se jeseni pošteno pripravi na prezimovanje. Konec septembra se začne čez

neobčutiljiva, se niti ne poskuša braniti niti ne zbežati. Skratka — ne prebudi se. Šele potem, ko je že dalj časa na toplem le polagoma oživi.

MEDVED

Medved pa je že drugačen! Toplota njegovega telesa je še dovolj visoka, da se raztopijo snežinke, če slučajno padejo nanj. Medved si izbere po navadi za svoje prezimovališče kako pečino, duplino ali votlino, kup dračja, listja ali šibja. Med zimskim spanjem skoro normalno diha in se kaj hitro prebudi, če ga kaj zmoti. Tudi sam od sebe se zbudi. Vstane s svojega ležišča, se nekoliko sprehodi in se po nekaj urah šele vrne v svoj brig. Lovci na medvede vedo povedati, da je želodec debeleli medvedov, ki so jih ulovili v začetku zime, popolnoma prazen, zaprt in trd. Po tem sodijo, da se medvedji želodec sam od sebe zapre, ko se žival pripravi na zimo. Takrat je medved pripravljen za zimsko spanje.

HRČEK

HRČEK je med zimskimi spalnici tudi neke vrste posebnost. Saj o njem že itak vemo, da si zelo pridno zbira svojo jesen najrazličnejših sadežev za zimsko zalogo. In ti mu pridejo prav takrat, ko se zbudi iz sicer zelo trdnega spanja. To se pa dogaja le v redkih razdobjih. Ko hrček najgloblje spi je tople 3 do 4 stopinje.

POLŽ

Navadni vrtni polž si na poseben način «postelje» za prezimovanje. Splazi se v kako špranjo ali razpoko

mero debeliti. Kar naprej se masti z žiro, orehi in drugimi podobnimi sadeži, in si tako nabere precejšnjo plast podkožne masnebe. Poleg tega pa si spravlja v svoji duplinici še zalogo teh sadežev, da jih ima «pri roki», ko se med spanjem od časa do časa prebudi. In oktobra ali novembra v svojem ležišču zelo trdno zaspi. To spanje traja tudi do šest mesecev. V tem času se njegova telesna toplota zniža tudi do ničle, a dihanje je komaj zaznavno.

NETOPIR

Netopir se na zimo umakne v kak rov ali podobno duplino in se tam obesi z glavom navzdol ter se zavije v letalno mrenico. Tako visi do spomladi. Netopir prenese še večji mrz kot n. pr. polh. Tudi če pade njegova telesna toplota do -2 stopinj ostane živ, vendar pa nižje ne gre več. Če se njegova toplota še bolj zniža, se več ne prebudi iz zimskega spanja.

Med zimskim spanjem se živali zavijejo v klobčič, glavno potisnejo tesno k repu, a dlaka se jim naježi. S tem povečajo okoli svojega telesa izolacijsko plast, ki jih varuje pred prevleko izgubo telesne toplote. Tudi delovanje vseh organov se občutno pomanjša.

A ko se zima umakne pomladi, ko se v naravo vrne zopet življenje, se tudi ti zimski spalnici prebude in začno znova živeti.

S. A.

Hitronožci so odšli

Festivalska deklica v Portorožu

Čeprav jim je zelo naga-jalo slabo vreme, so te dni končali snemanje mladinskega filma «Hitronožci», za katerega je napisala scenarij Miša Kalanov, režiral pa ga je France Kosmač. Preden je skupina končala svoje delo, je že prišla v Portorož druga ekipa, ki zdaj snema film «Festivalska deklica».

Podjetje Triglav film nudi vse tehnične usluge podjetju «United Film Production Corporation» iz Hollywooda, ki hoče ta pistolovski film posneti ob istrski obali v rekordnem času. Film režira Leigh Jason, med glavnimi igralci so Barbara Valentin, Scilla Gabel, Alex D'Arcy, Eduard Linkers in Alan Dijoah. Manjše vloge imajo nekateri jugoslovanski igralci in član SG iz Trsta Stane Starešinič, ki je nastopal tudi v filmu «Hitronožci» s pomembno vlogo.

Razne prizore snemajo v hotelu Palace, na prostem med Piranom in Sečovljami ter v hotelu Triglav in v vaški gostilni v Luciji.

Kakor pri «Karolini Re-

šiti», in «Hitronožci», tako tudi pri tem filmu sodeluje precejšnje število domačinov, zlasti mladih ljudi, da nekaj zaslužijo.

Vso noč med ponedeljkom in točkom je bilo zelo živahno v Piranu, kjer so snemali nekaj glavnih prizorov mladinskega filma. Pristanisce je bilo bogato razsvetljeno, saj je bila na sporedu nočna regata. V dela jadra so bili uprti številni reflektorji,

Med pripravi za snemanje v piranskem pristanišču, ko so tehnički imeli polne roke dela z reflektorji in drugimi napravami so igralci in statisti v kavarni pili čaj in slivovko, da so se segreli, da bi ta po so na terasi plesale brez muzike, da jih ne zeblo in da so se zabavale. Snemali so namreč prizore, ki jih bodo igralci in statisti so seveda morali nositi v poletnih oblekah.

Isabella Chiurco iz Rovinja ima malo vlogo pri «Hitronožcih»

Še in kužne nad poletnimi oblekami. Ko pa je zabrnala kamera, kužne in plače proč, saj se je vse to dogajalo poleti. E-ni so pili čaj in slivovko, mladina pa je plesala kar brez glasbe, da je ni bi zeblo.

Turistična sezona je že mimo, kljub temu pa je živahno zaradi filmarjev, ki vedno in povsod privabijo radovedne domačine in tujece.

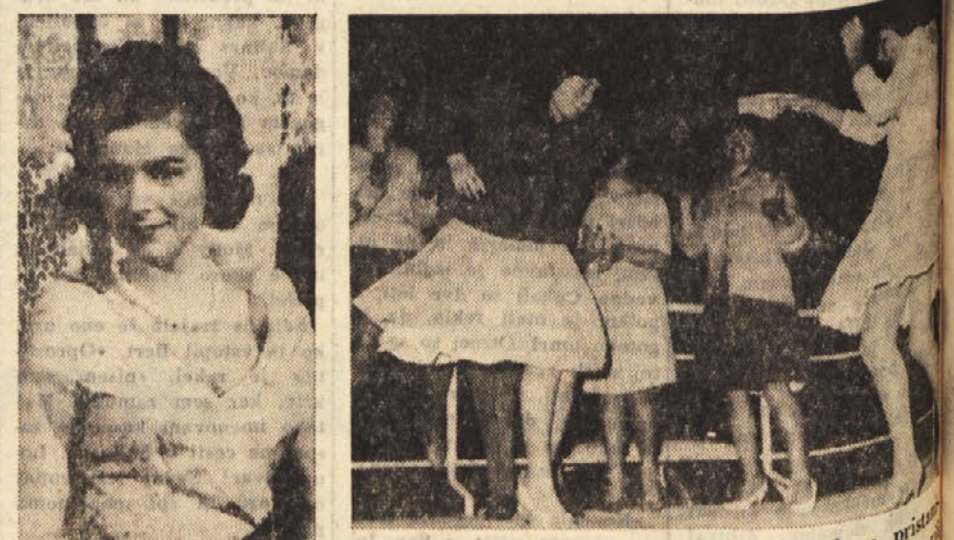
Posvetovanje z režiserjem Leighom Jasonom

Nataša Remskar, ali Zlata v filmu «Hitronožci»

Nočna regata v Piranu za Hitronožce

Breda Pugljeva nastopa v filmu «Festivalska deklica»

Isabella Chiurco iz Rovinja ima malo vlogo pri «Hitronožcih»

Posvetovanje z režiserjem Leighom Jasonom

Stane Starešinič — gangster?

VELJAVEN OD 27. NOVEMBRA DO 3. DECEMBRA

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Pazite, da ne pride do nesporazuma z drago osebo zaradi malenkostnih zadev. Bodite bolj uvidelvi in popustljivi, pa se bo vse lepo uredilo. V poklicnem delu nobene novosti.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Lepa pri-ljnost za prijet-ne ure z osebo, ki vam je zelo pri-rcu in je niste že precej časa vi-deli. V poklicnem delu vam ne bo de-lalo skrbi. Obisk draga-prijatelja. Zanimivi razgo-vori. Pazite na zdravje.

DVOJKA (od 21. 5. do 20. 6.) Ver-jetno boste mora-li spreminiti ne-ka svoj načrt, a vam ne bo žal. V poklicnem delu zadoščenje. Nekdo vam bo nevoščljiv zaradi dosežene-ga uspeha. Pismo.

RAK (od 21. 6. do 20. 7.) Melan-holija. Sami ne boste vedeli, kaj bi hoteli. Obzori se bo zjasnilo proti koncu tedna. Izrabite ugodno priljnost za počitek, da boste kos delu, ki vas čaka.

LEV (od 21. 7. do 20. 8.) V srčnih zadevah vam bo-bo zvezde. Se na-klonjene. Tudi po-klicno delo bo na-predovalo, a ne smete izpustiti vseh svojih sil. Obisk dragih prijate-ljev. Pismo.

DEVICA (od 21. 8. do 20. 9.) Sreča-li boste osebo, ki vam je zelo pri-rcu in je niste že precej časa vi-deli. V poklicnem delu vam bodo neko-liko razburile.

TEHTNICA (od 21. 9. do 20. 10.) Možnost družin-skih sporov po va-ši krivdi. Tudi z drago osebo mo-rate biti bolj pri-jozni. Naleteli boste na ma-lenkoste ovire v pokli-cnem delu, ki jih boste pre-magali.

SKORPIJON (od 21. 10. do 20. 11.) Iskrena priljnost za zabavo in raz-vedrilo v vese-li družbi. Poklicno delo vam ne bo de-lalo težav, čeprav vam bo nekdo precej nasprot-oval. Obisk. Potovanje.

STRELEC (od 21. 11. do 20. 12.) Imeli boste polne roke dela in skrbí vrh glave, zaradi tega si napravite podoben načrt. Potovanje in poslovni razgovori. Važno sporočilo in pismo. Obisk.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) V srčnih zadevah nič novega in pomembnega. Po svoj krivdi ste zamudili lepo pri-ljnost za izboljšanje po-klicnega dela in gnetoga položaja. Obiski. Pismo.

VODNAR (od 21. 1. do 20. 2.) Zvezde vam bodo zdaj bolj naklonje-ne v ljubezenskih zadevah. Sporazu-meli se boste z osebo, ki je niste znali do-volj ceniti. Zastoj v po-klicnem delu. Darilo.

RIBI (od 21. 2. do 20. 3.) Nena-den obisk drag-e osebe vam bo zelo razveselil. V po-klicnem delu in v poslovnih zade-vah bodite bolj vztrajni. Paziti morate na svoje zdravje.

Ure: **OMIKRON** • prodaja **Lisert** • na **DOXA** • debelo in zlatino **Magnaghi** Trst Ul. S. Lazzaro 8 - Tel. 35733-36308

154 km novih modernih cest letos danih v promet v FLRJ

Vodila jugosl. prometna cesta je avto cesta «Bratstvo in enotnost», ki veže Italijo skozi Ljubljano, Zagreb, Beograd, Nis, Skopje in Dnevno z Grčijo. Vsa dolžina te avtomobilske magistrale je 1.300 km, od tega je že zgrajenih 600 km. Letos so odobrili za omenjena dela 7,5 milijarde dinarjev. Do konca avgusta letos je delo na avto cesti okoli 44.000 mladih in mladink. Menijo, da bo mladina zgradila do konca leta 83 km novega cestnišča, na katerem bodo lahko vozila tudi težja motorna vozila.

Nadalje bo letos do konca leta zgrajenih na jadranski magistrali 71 km. Jadranska magistrala, ki bo v celoti dolga 1272 km, bo velikega pomena za nadaljnji razvoj turizma in gospodarstva v območjih, skozi katera bo ta cesta speljana. Skupno bo potrebnih za dograditev te ceste okoli 52 milijard dinarjev. Na območju Hrvaške, skozi katero bo zgrajenih 714,5 km jadranske magistrale, je dograjen in že dan v promet odsek med Reko in Zadrom v dolžini 288 km. Od 24 milijard dinarjev, kolikor je planiranih za dela na cesti, ki teče skozi Hrvaško, so že porabili 5,5 milijarde dinarjev. Ostanek investicijskih sredstev pa bodo porabili v naslednjih letih.

Jadranska magistrala gre tudi skozi Črno goro, in sicer v dolžini 388,3 km. Predračunska vrednost za ta dela se giblje okoli 19 milijard dinarjev, od tega so že porabili približno 4,5 milijarde dinarjev.

Projekt avtomobilske magistrale vzdolž jadranske obale predvideva v podaljku še krak, ki bo speljal tudi čez območje Makedonije. Dolžina te ceste znaša 17,5 km (smer čez Makedonijo) v skupni vrednosti 600 milijonov dinarjev. Računajo, da bodo se v letu 1962 začeli s prvim deli pri zaključnih delih ceste skozi to republiko.

Zgraditev omenjenih pomembnih avto cest skozi Jugoslavijo kaže na precejšnjo odgovornost, ki jo je prevzelo jugoslovansko gospodarstvo. Po izračunih strokovnjakov znaša škoda zaradi slabih cest v Jugoslaviji letno okoli 200 milijard dinarjev. V to vsoto je vračunana tudi škoda na vozilih, pospešeno kvarjenje vozil kot tudi škoda, nastala v gospodarstvu zaradi počasnejšega transporta potrebnih materialnih dobrin. Da bi se omrežje cest izboljšalo, je bilo v zadnjih letih zgrajenih v Jugoslaviji skoraj za eno četrtino več modernih cest kot v 22 letih med obema svetovnimi vojnami. Konec leta 1959 je

znala skupna dolžina vseh cest 82.000 km, od tega je odpadlo na betonske in na asfaltno ceste ter na ceste s kockami okoli 6.000 km. Okoli 50 tisoč kilometrov cest je s kamnito podlago, na katerih lahko poteka promet brez zastojev.

Razen omenjenih avtomobilskih cest bo zgradila letos jugoslovanska ljudska armada okoli 190 km cest z boljšim cestiščem. Armada bo prav tako dogradila in dala v promet železniško progo v dolini Sotle.

Med podjetjem «Luka i skladišta» na Reki in češkoslovaško centralno organizacijo za mednarodne prevoze «Cehofraht» je bil dosežen sporazum in sklenjena pogodba o uporabi Reke za tranzitni promet v prihodnjem letu. Češkoslovaški tranzit skozi reko pristanišče je znašal lani 198.000 ton, v prvih desetih letošnjih mesecih pa je dosegel že 280.000 ton, do konca leta pa bo narasel na približno 400.000 ton.

Podjetje za izdelovanje predmetov iz plastičnih snovi «Poligalant» v Volčji drugi pri Novi Gorici je bilo ustanovljeno pred tremi leti. Sedaj zaposluje okoli 120 ljudi, ki bodo letos ustvarili vrednost proizvodnje okoli 200 milijonov din. Perspektive za na-

daljnji razvoj pa ima neomejene.

V zadnjem času je namreč usvojilo tehnološke postopke za vrsto novih izdelkov: ventilacijske naprave za kemično industrijo, obloge za cisterne in rezervoarje, centrifugalne črpalke za kemične proizvode in umetne zobe, ki so pomenu strokovnjakov enakovredni uvoženim. Že prihodnje leto bodo serijsko proizvedli milijon dve

sto tisoč teh zob, kar bo zadoščalo za domače potrebe. V prihodnje pa nameravajo proizvodnjo umetnih zob še povečati. Zanje so se namreč na beograjskem sejmu kemične industrije zelo zanimali tuji trgovci.

V podjetju pripravljajo tudi program nadaljnjega razvoja. Ta program predvideva še znatno razširjenje proizvodnje. Izdelovali bodo razne elemente za

gradbeništvo, kmetijstvo in industrijo. Za kmetijstvo bodo na primer izdelovali konstrukcije za tople grede in namakalne priprave.

V treh mesecih veljavnosti sporazuma o malem obmejnem osebnem prometu med Jugoslavijo in Avstrijo, je izkoristilo pravico do prehoda čez mejo 2 tisoč 373 jugoslovanskih in 363 avstrijskih državljanov.

ŽELEZARNA ŠTORE

ŠTORE PRI CELJU, industrijski tir Štore, telefon 21-08

Celje ali Štore 1, teleprinter 034-18

proizvaja: Surovo železo: belo, sivo in specialnih kvalitete — SM jekla: v tople valjenih profilih — litoželezne valje za potrebe črne in barvaste metalurgije, industrije gume, papirja in mlinске industrije — Kokile vseh vrst

Litoželezne vodovodne cevi — Fazonске komade — Strojno litino do komadne težine 15 ton v vseh kvalitetah po DIN — Ognjevzdorni šamotni material: šamotno opeko, šamotno malto, mase za nabijanje peči v kvaliteti SK 34 in več — Eksploatacija bentonitov, livarskih peskov.

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem pošiljamo ob dnevu republike «29. november» najlepše pozdrave z željo, da bi vsi delovni ljudje pripomogli v borbi za mir v svetu.

Vse posle tuzemske in mednarodne spedicije (izvoz, uvoz, tranzit, carinjenje, transportno zavarovanje, vozniške reklamacije, transportne kalkulacije itd., javna skladišča, oskrba dostave tovarna na dom, lastni industrijski tir, prevozi s kamioni in hladilnimi avtomobili itd., vam hitro in solidno izvrši

«GLOBUS SPEDICIJA» - Ljubljana, Titova cesta 33

s svojimi poslovalnicami: Beograd, Gavril Principa 8 - Celje, Mariborska 12, Titov trg 3 - Jesenice, Gosposvetska 29 - Kotoriba, Želez. postaja - Kozina - Maribor, Milinska 1 - N. Gorica, Rož. dolina - Prevalje, Zel. postaja - Reka, 1. Maja 14 - Sežana - Subotica, B. Kidričeva 1-II - Zagreb, Branimir. 37

Kolektiv podjetja

INTEREUROPA - Koper

MEDNARODNA SPEDICIJA IN TRANSPORT KOPER

s svojimi poslovalnicami pošilja mnogo lepih pozdravov ob prijeli dneva republike «29. november» vsem svojim komitentom in poslovnim prijateljem

INTERTRANS

LJUBLJANA, Masarykova c. 17
Generalni direktor: telefon št. 33-781

Predstavništva in izpostave: Beograd, Reka, Zagreb, Jesenice, Maribor, Sežana, Celje, Dravograd, Prevalje, Herpelje-Kozina, Nova Gorica, Koper, Skotije, Sentilj in New York.

Mednarodna spedicija: Izvoz, uvoz, tranzit, carinjenje, transportno zavarovanje, vozniške reklamacije, kvalitetna in kvantitativna kontrola bombaža, transportne kalkulacije itd.

MEDNARODNI TRANSPORTI

Telefonska centrala št. 31-201
Teleprinter številka 03-107

„JAVOR“ tovarna vezanih plošč in furnirjev, PIVKA

ima vedno na zalogi vezane plošče, razne vrste plemenitih furnirjev, jelov rezan les in les trdih listavcev.

Kolektiv pošilja najlepše želje vsem delovnim ljudem v borbi za mir in sožitje v svetu

PRIMORJE EXPORT

IZVOZNO UVOZNO PODJETJE

NOVA GORICA - JUGOSLAVIJA

Telefon: št. 07 Nova Gorica, št. 12 Šempeter pri Gorici

Brzjavni: Primorje Export - Tekoči račun 600-31/1-39 pri JUB Ljubljana

INDUSTRIJA METALNIH POLIZDELKOV

«IMPOL»

SLOVENSKA BISTRICA

IZDELUJEMO: Iz aluminija od 99 do 99,7 % čistoče, aluminij legure: Al—Mn, Al—Mg+Si, Al—Mg+Mn, Al:Mg—2,3,5, Al—Cu—Mg—Pb in avtomatske legure in sicer: pločevino - trakove in rondele po DIN-u — valovito pločevino za pokrivanje streh in rebrasto pločevino — profile za vagonsko ter karoserijsko industrijo ter za gradbeništvo - polirane, anodizirane oziroma barvne (eleksirane) — cevi in ostale profile (okrogle, šestoglate, ploščate) — aluminij vrvi (čiste) in aluminij - jeklene vrvi (Al—Fe) po DIN-u — valjano in tegano žico — lokomotivska kurišča (As—Cu)

Ob dnevu republike «29. november» želi kolektiv naše tovarne mnogo lepih uspehov vsem delovnim ljudem

VARTEKS ODIJELA

Muska, ženska, dječaka i dječja konfekcija u savremenim krojevima, kvalitetnim tkaninama i modnim uzorcima, dobije se u svim našim prodavaonicama širom zemlje

Svojim cijenjenim potrošačima kao i poslovnim prijateljima čestitamo 29. XI. DAN REPUBLIKE

PREDILNICA in TKALNICA

MARIBOR

PROIZVAJA: Bombažno prejo od Nm 16 do Nm 50, stanično prejo surovo

in barvano ter razne mešanice prej, vozlički z acetatnim vlaknom

Bombažne in stanične tkanine:

surove, progaste, karirane in enobarvne.

Glavni izbor tkanin je sledeči:

BOMBAŽNE:

kretoni in cefirji za moške srajce, kanafas, flanela za pižame in športne srajce, plenice in surove tkanine.

STANIČNE:

tkanine za ženske obleke v najrazličnejših gladkih, progastih in barvo desenih z efektno sukanom prejo, vozličasto prejo z acetatnimi vlakni.

Vse stanične tkanine so oplemenitene z apreturo proti mečkanju. Naš izbor tkanin je pester in vsako sezono dopolnjen z novimi vzorci.

Uvozno in trgovsko podjetje

„Slovenija Auto“
Ljubljana, Prešernova cesta 40

Uvoz, izvoz, trgovina na debelo in drobno

z motornimi vozili vseh vrst, rezervnimi deli, avtomoto gumami, splošnim in električnim avtomaterialom, bicikli ter gradbenimi stroji domače proizvodnje

IZVOZNO SLOVENIJA ŽIVINOPROMET

LJUBLJANA, DALMATINOVA 1-I
Tel. 22 212 20-905
Telegr. «Slovpromet»
Ljubljana

*izvaža vse vrste živine, konj, prašičev
mesa in mesnih izdelkov
salam in pršutov - konserv, črev in sena*

Živina je stalno na zalogi v depozitu Prestranek. Telefon števil. 3

Delovni kolektiv

KOVINOTEHNA CELJE

pošilja najlepše pozdrave vsem delovnim ljudem sveta

„DRAGONIJA“ Umag

Industrija za prerađu ribe i povrća
tel. 2115 telegraf Dragonija Umag

Proizvodi i nudi:
Sardine u maslinovom
i sjemenom ulju, škušice,
fileti, tunj i fileti tunja.
Brodet ob morske ribe.
Sardelna pasta u tuba-
ma. Visoko kvalitetan koncentrat rajčice 28-30 38-40%. Razne
povrtne i mesne umake. Kondenzirano, zasečeno mljeko i kakao.

IMPORT-EXPORT

zemeljskih pridelkov in njihovih predelav
ZAGREB - Praška ul. 2-II
Telefoni: Centrala 37-154
uvoz izvoz 36-012 - 37-109 - 37-309
Telex: 02-110 Telegr.: Voće Zagreb

IZVAZAMO: Vse vrste svežega in suhega sadja in zelenjave ter njihovih predelav, predvsem suhe gobe, suhe dalmatinske višnje, smarasko, višnjevi sok, višnji smarasko, sadne pulpe, suhe slive, mandeljne, orehe, lešnike, čebeli: med, gozdne sadeže, višnjevec; nadalje otrobe in ostala krmila.

UVAZAMO: Južno sadje, kolonialno blago in druge poljedelske in prehranske pridelke.

Obrnite se direktno ali na naše podružnice:

ZAGREB: Praška 2/II, tel. 37-154; SEMPETER PRI GORICI, tel. 28; SPLIT, Viška 1; tel. 33-71; KARLOVAC, Zrinjski trg, tel. 580; OSIJEK, Avgusta Cesarca 29, tel. 25-80 in 25-51.

Sljeme

ZAGREB, ILICA BR. 29, TEL. 23738-33132
Telex 02149, telegram SLJEME ZAGREB P. B. 276

poduzeće za promet, proizvodnju i prerađu
poljoprivrednih i prehranbenih proizvoda

SESVETE

TOVARNA ŽELEZNIŠKIH VOZIL

BORIS KIDRIČ

Maribor

Ob priliki dneva republike

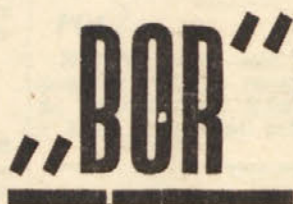
«29. november»

pošilja kolektiv najlepše pozdrave
vsem poslovnim prijateljem in vsem
delovnim ljudem sveta z željo, da bi
imeli veliko uspehov v borbi za mir!

EXPORT-IMPORT «FRUCTUS» KOPER

trguje z vsemi poljedelskimi artikli,
južnim sadjem, žitom ter s predelanimi
proizvodi: pulpami, sokovi, koncentratu,
in z raznimi vrstami zmrznjenega blaga
Vsem strankam se toplo priporočamo

Ob dnevu republike «29. november»
pošiljamo mnogo lepih pozdravov

KOPER TRGOVSKO PODJETJE

z lesom, kurivom in gradbenim materialom
BRZOJAVI: «BOR» KOPER
TELEFON: 96

LJUBLJANA, Mestni trg št. 24
Telefon 21407

pošilja ob dnevu republike «29. november»
tope pozdrave

Ob dnevu republike «29. november»

POŠILJA KOLEKTIV

TOVARNE USNJA - ŠOŠTANJ

lepe pozdrave vsem delovnim ljudem sveta

IZVOZNO UVOZNO PODUZEČE

„AGROIMPEX“ - BUJE

Buje, tel. 18, 36, 76

brzjav: Agroimpex Buje

čestita ob dnevu republike!

GASILSKI VOZ «TAM 5500 G in 4500 G»

z vodno črpalko - kapaciteta tanka 2200 litrov
- moderna gasilska oprema

AVTOBUS «A 3000 T»

turistična izvedba, 30 sedežev, 4 cilindričen Diesel
motor, zračno hlajenje

Razen tega še proizvode standardne
proizvodnje. Vse informacije na razstav-
nem prostoru ZV ali direktno v tovarni
oziroma preko njenih zastopstev v državi

Ob priliki dneva republike «29. november»
pošilja kolektiv najlepše pozdrave vsem de-
lovim ljudem sveta.

TOVARNA AVTOMOBILOV MARIBOR

RAZSTAVLJA NA JESENSKEM
ZAGREBSKEM VELESEJMU
VRSTO NOVIH PROIZVODOV:

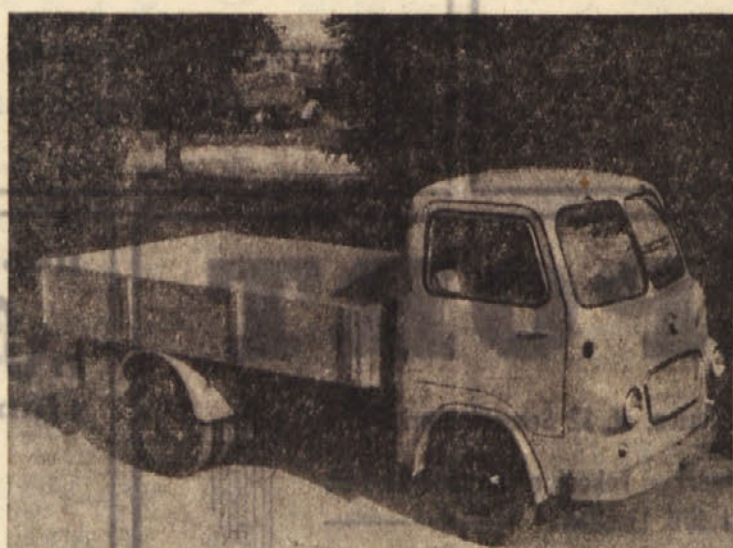

KAMION «TAM 2000»

2 toni, Diesel motor, 55 KS

KAMION - HLADILNIK «TAM 4500 H»

15 m³ prostornine, hlajenje z agregatom do 20 °
motor Diesel, zračno hlajenje, 85 KS

KOOPERATIVA, EXPORT IMPORT

LJUBLJANA, Miklošičeva ul. 4 - Telefon: uprava 21-053, h. c. 20-377, 20-021

IZVAŽA: mehak in trd rezan les, gozdne sortimente in
lesne finalne izdelke, ter izdelke domače obrti

UVAŽA: pluto in izdelke iz plute

TOVARNA UPOGNJENEGA POHIŠTVA

STOL

KAMNIK

(JUGOSLAVIJA)

Delovni kolektiv tovarne pošilja ob dnevu
republike «29. november» mnogo lepih pozdravov vsem delovnim lju-
dem sveta z željo, da bi imeli mnogo uspehov v borbi za mir v svetu

Viz naših krajev

Nekaj zanimivih podatkov ob zaključku poslovne dobe

Za javna dela so v repentaborski občini porabili v štirih letih 45 milijonov lir

Občinske volitve bodo v nedeljo 15. januarja - Treba bo začeti odločno akcijo za premestitev vojaškega strelišča nad Velikim Repnom

V repentaborski občini gre življenje po starem tiru naprej. Občinski volitvi ni bilo in novi občinski svet bodo volitvi izvolili šele 15. januarja.

Toda ob zaključku štiriletnje poslovne dobe je prav, da pogledamo kaj je storila občinska uprava od leta 1956 do teh dni. Ne mislimo obravnavati občinskih proračunov, za katere vemo, da so pasivni, saj je repentaborska ob-

čina — kar se proračunov tiče — v več ali manj enakem položaju kot ostale občine našega področja. Velja le poudariti, da so občinski dohodki in izdatki pod strogim nadzorom tržske prefektore ki ob predložitvi vsakega proračuna viša predvidene dohodke in nižja predvidene izdatke.

Poglavje zase pa so javna dela, ki so bila izvršena bodisi v okviru gospo-

darskih načrtov bodisi pod okriljem ustanove Selad. Ko govorimo o javnih delih, moramo ugotoviti, da je repentaborska občina dobro urejena in dobro upravljana, tako da ne potrebuje kakih izrednih del, kot to velja na primer za zgornjo občino, ki je še precej zaostala. V zadnjih štirih letih je bilo največ denarja porabljenega za popravilo cest, obcestnih zidov, širjenje ovinkov in ureditev kanalizacije, saj so stroški za ta dela znašali 18,5 milijonov lir. Na drugem mestu so stroški za vzdrževanje občinskih poslopij, gradnjo drvarnic in garaž ter popravilo cerkve in župnišča, za kar je bilo porabljenih 12,300.000 lir. Potem je treba omeniti izboljšanje in povečanje javne razsvetljave, ki je veljala 2.200.000 lir in končno še strošek pol milijona lir, ki so jih porabili za razširitev vodovodnega omrežja.

V okviru gospodarskega načrta je bila tudi odobrena vsota 1,800.000 lir za postavitev javne telefonske govornice na Farnetihih, tako da je bilo za vsa javna dela odobrenih in v glavnem tudi uporabljenih 35,300.000 lir.

Tudi pod okriljem Selad so bila opravljena številna javna dela, čeprav manj važnega značaja. Skupno je bilo na račun Selad porabljenih 9,536.971 lir v glavnem za popravilo vaskih in poljskih poti, obcestnih zidov in za druga podobna dela.

Skupno je bilo torej za javna dela porabljenih 44,836.971 lir, in to v času od 1.7.1956 do 30.6. letos.

Znano je, da ima repentaborska občina zaradi svoje naravne lege, zaradi prelepih borovih gozdov, starinske cerkve in lepih izletniških točk vse pogoje za razvoj turškega prometa. V nobeni podeželski občini ni tako dobro urejenih gostinskih obratov in Tržačani, ki cenijo naravne lepote ter dobre gostilne, iz leta v leto bolj zahajajo na Poklon in v Veliki Repen. Toda možnosti za razvoj turškega prometa se zdle niso izčrpane. Treba bi bilo valorizirati Volnik, ki ob pomladi do pozne jeseni privablja številne tržske izletnike. Poskrbeti bi bilo treba za olepšanje vasi in kot smo že nekajkrat predlagali — ne bi škodilo, če bi v Velikem Repnu ustanovili kraški muzej.

Vprašanje zase so hribi nad Velikim Repnom, kjer je vojaško strelišče. Zaradi njega je onemogočena vsaka pobuda, ki bi strelišča za valorizacijo prele-

pih dolin obdanih z borovimi gozdovi, kjer je idealen prostor bodisi za gradnjo zdravilišča ali pa hotelov. In prav to vprašanje bo treba resno načeti. Repentaborska občinska uprava je v preteklosti že večkrat zahtevala, da strelišče premesti, a doslej so bile vse prošnje zaman. Na Krasu pa je še mnogo takih področij, ki ne služijo nikomur in bi jih lahko s pridom uporabili za vojaško strelišče. Mislimo da bo treba začeti akcijo, ki naj doseže, da vojske obisti odstopijo od svojega doslej tako trmoglavega stališča, ter izberejo za strelišče kraj, ki ne koristi nikomur.

BAZOVICA

Naši kmetje so začeli spravljati zadnje poljske pridelke, in sicer repo, korenje, pesa in zelje. Toda marsikdo bi moral izklopiti tudi krompir, kajti zaradi neprestane dežja ni bilo moč na njivo. Zato je tudi dosti krompirja zgnilo bodisi v zemlji bodisi gnilo v kletih. No, če ne bo dober za ljudi, bo pa za prašiče, se tolažijo kmetje.

Volitve so za nami. Sedaj je prišel čas, da se izpolnijo med volilno kampanjo dane obljube. V naši vasi čakajo na ureditev stranske poti. Voda zadnjega deževja jih je precej razorala, tako da so ponekod spremenjene v pravce hudourniške. Najbolje bi bilo, ko bi tudi te poti asfaltirali, saj bi to manj stalo kot pa večno kranje in popravila. Vas bi bila tudi bolj

čista, kot je sedaj, kar bi nedvomno tudi dvignilo njen ugled med tujci, ki med nas prav radi zahajajo.

Za zaključek pa moramo še povedati, da smo ostali brez krojača. V zadnjih dveh tednih nam je smrtna kosa ugrabila dva, ki sta našim vaščanom mnogo dobrega storila. Zelo ju bomo pogrešali. Naj počivata v miru, prizadetim sorodnikom pa izražamo naše globoko sožalje.

Rožka Pertotova je bila namenjena na koncert celjskega komornega zbora, a je žal končala v bolnišnici, namesto v koncertni dvorani. Poškodbe, ki jih je dobila pri avtomobilski nesreči, so bile tako hude, da je nesrečnica, za katero sedaj žalujejo Barkovljani, kmalu potem umrla.

Pertotova družina v Klenovcu je spadala v krog tistih barkovljskih družin, ki niso pečat zavednih prostev-

niš in neturistični kraji. Od karavan morebitnih vozil so si mnoga izbrala za cilj Devin in izletniki so napolnili obalo in lokale. Razmeroma mnogo tablic je bilo tujih in celo nekaj inozemskih. Iznemal pravijo, da je naša obala še bolj mična v jeseni in pozimi kot poleti, seveda v sončnih dneh.

Goste so zanimali fotografski posnetki nekaterih naših bolj zanimivih točk, ki jih je turistična ustanova razstavila v Plesovem hotelu. Razstavljenemu gradivu bi mogli pripomniti, da bi bilo še kaj zanimivega iz naše folkloreske, ki bi moglo služiti v propagandne namene.

DEVIN

Po dolgem presledku se nam je v nedeljo nasmešilo sonce, ki si ga želijo vsi turisti in neturistični kraji.

Vtisi tržškega vrtnarja s sprehoda po Krasu

Na spodnjem Krasu obstajajo pogoji za razvoj vrtnarstva in cvetličarstva

Čital sem priporočila, da naj bi se tudi na podeželju lotili vrtnarstva in tem posamezniki Prosečanec in Kontovec, ki na tem področju dosega jo lepe uspehe. Ker me ta stvar zanima, sem si ogledal poljane na spodnjem Krasu in to zaradi tega, ker ima ta predel za to malo boljše pogoje od ostale tržške kraške planote. Vsaj tako se mi zdi. Pogledal sem sem in tja, se zaustavil s tem in onim in zbral vtise, ki jih v naslednjem zgoščeno navajam:

Na opazke, da na Krasu ni pogojev za vrtnarstvo, lahko rečem: Ni pogojev kot so drugod, ni odličnih pogojev. Ne moremo pa trditi, da se vrtnarske kulture tukaj ne dajo gojiti. Pogoji so seveda slabši, a to ne zaradi pomanjkanja zemlje — kot se predvsem misli — temveč zaradi pomanjkanja zračne in talne

vlage za nagli razvoj zlasti zelenjave, in pa zaradi vetrov (burje), ki zemljo naglo izsušijo, zaskorjajo in nečisto listje osušijo. Glede talne vlage ni zadeva tako težka, ker je v mnogih primerih voda pri rokah in se dajo posledice njenega pomanjkanja z dobrim obdelovanjem zmanjšati. Vsi protti vetru je mogoča vsaj delna uspešna borba (lega, zaščitne naprave).

Od Zgonika do Trnovca sem našel na zelo primerna zemljišča za to panogo. Prav zaradi tega me je toliko bolj presenetilo, ko sem tukaj trčil na nekaj bolj resnih pogojev, in to celo tam, kjer je voda takorekč pred nosom in se tržšče ponuja. Toliko čitamo o tujem prometu v devinsko - nabrežinski občini. Desetstisoč turisti v poletni sezoni nekaj potrošijo. To morajo gostinci uvoziti. Menda niti lista zelenjave ne porijejo z ondotno zemljo. Ali je ta res tako nevedna? Po mojem ne. Videl sem okrog Maminj prav primerne površine. Kot sem se mogel prepričati, bi povzročilo preglavice vprašanje vode, a ne skrajno težkih. Tudi Ceronje imajo nekaj podobne pogoje. Vičovelje nudijo nam možnost (zemlje), a vedno toliko, da bi mogle imeti nekaj prav lepih ovir. Toliko bolj me je zanimalo Slieno — ta amfiteatrno ležeča polja z jugozahodno lego. Kot nalašč za vrtnarstvo! Tja bi se dala brez težav dovesti voda. Enako ugodne, če ne celo boljše, rudi semopoljsko - praprotska lega. Devin, Sestanj in Nabrežina pridejo za to le malo v poštev.

Zdi se mi to toliko večja

škoda, ker so te vasi ob prometnih žilah in nekateri tik tujkoprometnega področja.

Ponos se skuša take prilike izkoristiti, le v teh vaseh ne. Razumel bi to nerazumevanje, malodušje, nepoznanje ali kakorkoli naj to imenujemo, če bi bil za to potreben zaden kapital, obsevanje zemeljske površine, veliko strokovno znanje in podobno. Vsega tega pa za začetek ni treba. Nekaj tisoč kv. m zemlje ob hiši ali v njeni neposredni bližini, voda, gnoj, umno obdelovanje — to so osnovni pogoji za vrtnarstvo zelenjadarstva in deloma tudi za cvetličarstvo. Kar se uče strokovnega znanja lahko rečemo, da odgovarja za začetnika - zelenjadarstva znanje iz splošnega poljedelstva, kot ga ima vsak kolkaj napreden gospodar. Nekajletna izkušnja pa more služiti kot odli-

čen kašpot nadaljnjim ukrepanjem. Sicer pa more začetnik dobiti dobre nasvete pri tržških (okoljskih) vrtnarjih.

Končno še ta vtis: Ob marketeri hiši sem videl majno ali ogrado ali si misli: krasna prilika za perutinarstvo na prostem. Ograja in primeren kurnik bi me zahtevala kdo ve kaj, da bi mogla celotno delarsko hišo rediti lepo število perutnine za jajca ali meso. Reja na prostem je cenejša. Za bolj umno in bolj donosno perutinarstvo se dobre dobre slovenske knjige, ki s jih more vsakdo nabaviti v slovenski knjigarni v Trstu, Ulica 50, Franciška 20. Ta reja se mi zdi toliko bolj umestna, ker je vedno večja možnost za spečanje tega mesa na le v turističnih področjih, ampak tudi po ostalem podeželju, kamor zahaja vedno več tržških izletnikov.

ena osmica, ki pa ni mogla vsemu kaj, in če bi bili še dve, bi bili kot ta iztočilo vse nastavljen vinu. Vsekakor smo si vsi Prosečani edini v žetli, da na, bi tudi prihodnji. Na Martin, tako živahen in razgoren kot letošnji.

Nekaj živahnosti pa si želimo tudi med zimo. Res imamo vsako toliko kakešno kulturno prireditev — takšne, kot je bil koncert Komornega zbora iz Celje v torko, so seveda izjem — ki nas duhovno počivajo. A prav bi bilo, ko bi imeli več takih prireditev kulturnega in zabavnega značaja.

«Ena je preč, gospod sođnik!» je dejal pisar obzirno očitajoče.

«Da. Torej razprava je odložena do pol treh.» Pogledal je proti majhnim vratom v zidu na svoji desni, toda bila so se že zaprla za Ano Siegert in suhim strahom. Sođnik si je z roko naglo pomel oči, vstal in odšel skozi zavesena vrata za svojim sedežem.

Ana je naglo korakala po Ziegelstrasse. Nostla je veliko papirnato vrečko, v kateri so bile zemlje, margarina, krompir in dve jabolki. Ni gledala na gramoz, ki je bil posut na obeh straneh ulice; ker je živela med razvalinami tako dolgo, ni več pazila na to. Dalje dol na ulici je bil njen dom; zato je ta razjedeni spomenik kratke nemške slave in trajnega poraza bil njena ulica. Ana je imela rada Hauptstrasse in Heinrichsplatz, kamor je hodila ko se je zmočilo, da bi srečevala dobro oblečene Nemce in ameriške vojake, ki so žvečili gumi; imela jih je prav tako rada, kakor ima predmetnost delavce rad jeklo, beton in stekleno uradno gradbo, kjer preživi svoj delavnik, ki pa si po končanem delu le želi vrniti se v svojo revno, napol osamljeno hišo.

Hitela je mimo, lesenega plota, za katerim je ležala, podobna grdi rani, trideset čevljev globoka kotanja, kjer je ogromna letalska bomba izbrisala stanovanjsko hišo zadnje dni vojne. Zavila je na desno, šla po nekaj stopnicah in stopila v odprto, podobno predoru. Spustila se je v dir po temnem hodniku ob katerem so se odpirala na obeh straneh številna dolga, oska zaklonišča — vse kar je ostalo od prejšnje velike stanovanjske hiše. Pred zadnjimi vrati se je ustavila in poslušala. Nato je previdno pritisnila na ključko in se splozila po prahih noter, postavila zavoj na tla, potipala za vzglavnicami v šepi površnika in prižgala lojenco, ki je bila zataknjena v vrati sklenice. Tu sta bili dve ozki železni postelji, druga ob drugi, na eni strani sove. V tisti ki je bila najbližje zvrhnji luči, sta spala objeta dva otroka: deček treh ali štirih let in nekoliko starejša deklica. Ko je padel stih vrata na njegov obraz, je mali deček zazehal, se pretegnil in se

BESEDE POMEMIJO:

VODORAVNO: 1. Etiopijec, ki je zmagal v letošnjem olimpijskem maratonskem teku, 2. moško ime, 11. materije, 12. taksona znanja, 13. prebivalce južne Afrike, 15. vodilni jugoslovanski časopis, 17. operni spev, 18. del glave, 19. žensko ime, 20. črna ptica, 22. krmiljenje ter vsa druga skrb za domače živali, 23. črna zemlja; tudi čupa, čunja, 24. čevlarska potrebščina, 25. črki, ki se uporabljata za označevanje rimskih števil 500 in 1000, 26. bližnji sorodnik, 27. gledati, 28. vrsta sladkovernih

rib, 29. nasilni odvzem, 30. predlog, 31. časovni prislov, 32. priprava za lučanje kamnov, 33. tih, brez glasu, 34. prisilno delo, 35. se nam podedi, ko si zaželimo kaj dobrega, 36. pristaniško mesto v Angliji, 37. jasne podobe, stalne oblike, besedni pojmi, 39. deli stanovanjske opreme, 40. peti del celote, 41. snovi, 42. hud naliv, 43. jugoslovansko pristanišče, 44. pripadnica evropskega naroda, 45. žensko ime, 46. jasen, sončen, vesel, 47. medenec, 48. posoda iz voska, v katero nabirajo čebele med, 49. domača žival, 50. zamelec, 51. glasbeni izraz, 52.

strah pred javnim nastopom, 56. polzim, spuščam se, 54. ruska utežna enota, 55. nastopajo v razpravi pred sodiščem, 56. vrsta umetne pesmi, 57. vrsta gora, 58. znamenit človek, 59. gora pri Poljčanah.

NAVPICNO: 1. elektroda, 2. plavalna priprava, na katero se privežejo zasidrane ladje, 3. žensko ime, 4. oblika pomolnega glagola, 5. morebiti, 6. otok v Sredozemskem morju, 7. žensko ime, 8. dva predloga, 9. obrtnik, 10. ruševina, 11. živinski hlev, 12. domače živali, 14. napada železo, 15. kdor jo ima v igri, jo nima v ljubem — tako vsaj pravijo, 16. zamorska, 17. borilnica, igrišče, 18. broninski katar, 19. kipeča, 20. vrsta ambalaže, 21. po Avgustu naziv za cesarje, 23. lovske psi, 24. del rok, 25. Jurčičeva povest, 27. packarije, nečisti izdelki, 28. deli ženskih oblek, 29. področje, 31. žensko ime, 32. hud naliv, 33. krajevni prislov, 34. del velike stavbe, 35. vrstinski števniki, 36. »ju-bezvi« naziv za moškega, 38. zvrtnice, obrtnice, 39. žensko ime, 40. prevrten se, 42. ognjeni jezik, 47. točka na nebu, 45. industrijski kraj ob vzhodu Pohorja, 46. majhna ročka, 47. besen, jezen, 49. gora pri Ljubljani, 50. neke barve, 51. vonj, 52. število, 53. reka v južni Rusiji, 54. prevar, državni udar, 56. okrajsava za starejši, 57. reka v Italiji.

RESITEV KRIZANKE

IZ PREJNE STEVILKE

VODORAVNO: 1. naznaniti, 20. koreniti, 21. tarica, 22. Fro, 24. kupa, 26. loze, 27. unika, 29. peča, 31. ud, 33. do, 34. vladika, 36. NB, 37. Ra, 38. kila, 40. ma, 41. kesoni, 43. Aven, 45. Ana, 46. celo, 48. navade, 50. are, 51. ravnatelj, 53. natepavna, 54. Ema, 55. farao, 57. noji, 58. oba, 59. šilo, 61. nitrat, 63. me, 64. e- ser, 65. TT, 66. bo, 68. jedka- ti, 70. dr, 71. ne, 72. oris, 74. naliv, 75. seno, 77. Predil, 79. nos, 80. pirati, 82. krediten, 84. poleniti, 86. milijonar, 87. piramidon.

NAVPICNO: 1. no, 2. akt, 3. zrel, 4. neroda, 5. avizo, 6. Nace, 7. Ita, 8. ti, 10. ak, 11. sok, 12. trop, 13. reven, 14. enačba, 15. šila, 16. eta, 17. ko, 19. priden, 22. enak, 23. okisan, 25. Bukarešta, 27. ol, 28. skovan, 29. zanemaren, 32. dinamit, 34. Valerij, 35. anatom, 37. neraben, 39. La- val, 40. metan, 42. ideje, 44. Davos, 46. Caf, 47. olaten, 49. epi, 52. Jordan, 56. naklon, 60. obredi, 62. Tais, 64. Ernani, 67. oidi, 69. tu, 70. derem, 72. orei, 73. sito, 75. la, 76. O- vid, 77. pri, 78. len, 80. por, 81. ito, 82. km, 83. na, 84. pi, 85. in.

PROSEK

O martinovanju ste že pisali in to je že precej za nami. Mislimo pa da bo za kroknico prav, če omenimo pojav, ki si ga na znamo razlagati. Skoro ne pametujemo, da bi prišlo na naše martinovanje toliko ljudstva in bi bilo tako živahno kot letošnje. Druga leta so sejmari zaključili svoj posel že ob mraku, letos pa je trajala gneča o krogn »stojnice« kot pozno v noč. Se bolj zadovoljni so bili gostilničarji, ki so pozno v noč le v tečaju stregli preobilnim gostom. Pravijo, da jim je letošnji Martin poplačal zastane dolgoroče in prejšnjih let. Bila je samo

Smehljaj

usedel, oči pa je imel napol zaprte od spanja. Ko je prepoznal Ano, se je posmejtal in potresel roko male deklice.

«Zbudi se Ollie! Ana se je vrnila z večerjo!» Ollie je zastokala in se prevahila na drugo stran.

«Ne budi je, Rudi!» je zajeptala Ana, naj kar spi. Sama se bo zbudila, ko bo čutila, da je lačna.

«Toda ona je lačna. Ana, Povedala mi je to preden je šla spat. Danes si tako poznaj!» je dodal očitajoče, njegov mali obraz pa je bil nagubal.

«Vem, Rudi. Zal mi je. Nisem — nisem mogla kupiti večerje poprej.»

Mali deček je splezal s postelje. Kaj pa bomo imeli? je vprašal.

«Jabolko imam zate,» je rekla Ana in se sklonila, da bi poljubila bosonoga otroka, ki je raziskoval vsebino papirnate vrečke. «Toda najprej bomo imeli zmeh- kov krompir in mnogo margarine. Natakni si oopate, sicer se boš prehladil!»

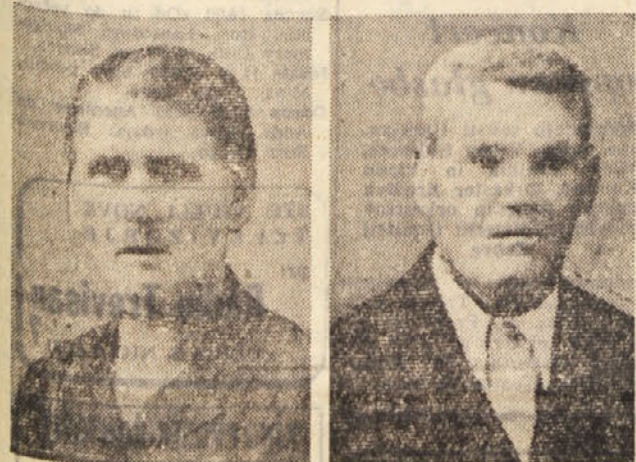
Nagnila se je nad mali primus pod zvrhno lučjo, ki je zaslišala korake, ki so prihajali po hodniku. Odrevela je in pogledala proti vratom, njene temne oči pa so bile široko odprte od groze. Koraki so se ustavili, nato pa se je zaslišalo obotavljajoče trkanje. Deček je šibko zajepljal, stekel k Ani in bi objel kolena s svojimi kratkimi rokami.

«Najprej,» je zajeptala Ana.

Sođnik se je ustavil za vrati in pogledal dekle, nato pa oba otroka.

«Kaj želite?» je vprašala Ana. «Nisem storila nič slabega.»

Mali moč je stresel z glavo. «Ne, nič slabega niste storili, Ana,» je mirno dejal. «Ali sta to vaš mali brat in sestra?»

Jožeta Kralj

Karel Cernjava

Pri Cernjavovih v Gabrovci imajo danes veliko slavo: Jožeta Kralj in Karel Cernjava praznujeta 50 let skupne življenja. 50 let težav in dobrot, ki sta jih okusila v tako dolgi življenjski dobi.

Karel Cernjava je bil več let zaposlen pri železnici, to da za Slovence tam ni bilo mesta, saj so za fašistični priganjati odpustili. Potem je dobil delo pri pokrajini, in sicer kot delavec, kjer je ostal polnih 13 let, končno pa je stopil v zasluženi pokoj. Življenjske sile pa mu je ostalo še dovolj, tako da se danes dela na svoji mali kmetiji.

Njegova življenjska družica je tudi dosti pripomogla k vzdrževanju številne družine. Poleg običajnih gospodinskih del je hodila še z mlekom v Trst ter tako prispevala v skupno družinsko blaginjo. In ta je bila vedno svetla, saj sta zakonca imela deset otrok, od katerih pa so le še štirje živi. Vzgajala sta jih v za- vednem duhu ter v ljubezni do materinje želje.

V času NOB sta mnogo prispevala za zmago nad našimi zakletimi sovražniki. Dva sina — Angel in Franc — sta v narodnoosvobodilni borbi tudi padla, medtem ko sta dve hčerki okusili fašistične zapore.

Stavljena sta zvesta čitatelja našega dnevnika in tako se čestitkam njihovih otrok, vnukov, sorodnikov, prijateljev in vaščanov pridružuje tudi uprava ter uredništvo našega lista.

Obvestilo kmetovalcem

Ob narodnih (najmanj 50 kg) bo moral kmetovalec plačati 30 lir za kilogram; dokler cena, izvešena državnih prispevkov, bo 45 lir za kilogram.

Obveščamo zvinorejce, da obstoječe odredbe prepovedujejo držati bike, ki so nad 10 mesecev stari, razen če iste ni že potrdila pristojna pokrajinska komisija.

Torej vsi lastniki, katerih bike so že doživeli 10 mesecev starosti ali jih bodo doživeli do 31. decembra letos, morajo predložiti (preko svoje občine) tozadevno prošnjo naslovljeno na Pokrajinsko komisijo za potrditev bikov. Trst — Ulica Ghega števil. 6/1, v roku do 5. decembra letos.

Za bike, ki so se izgleli v rejskih centrih in so bile plemenitih postaj je treba pri- ložiti prošnji tudi živinozdravniški izkaz, iz katerega je razvidno, da žival ni jetična, ne okužena po brucelozni.

Pokrajinsko kmetijsko nad- ornistvo sporoča kmetoval- cem področja, da so se pričela 26. t. m. sprejemati naročila za nakup semenjske krompir- ne odbranih vrst, ki so primer-

Marija Valentič

Ivan Deško

V krogu svojih dragih praznuje današnje zlati poroko Marija Valentič in Ivan Deško, ki sta si obljubila večno zvestobo pred petdesetimi leti v tani cerkvi v Dekanih, rodni vasi današnje slavljenke.

Zakonca sta vzgojila štiri otroke, za katere sta živovale vse svoje življenje. Ivan Deško je bil nočni čuvaj v Tstu in ga je stalo nemalo dela in truda, da je ne samo preživel, ampak tudi dobro razdal in dostojno svoj na- račaj, seveda ob skrbni in izdatni podpori svoje zakonske družice.

Sorodniki, prijatelji in znani- kelice današnjima slav- ljenca sta na mnoga leta čestitkam se pridružuje tudi uredništvo in uprava »Primorskega dnevnika«.

